

Kronika • Chronicle

Prof. habil. dr. Romualdai Deltuvui – 70 metų

Prof. R. Deltuvas – Lietuvos žemės ūkio universiteto rektorius, 2005 m.

Aleksandro Stulginskio universiteto Miškotvarkos ir medienotyros instituto prof. habil. dr. Romualdai Deltuvui sukanka 70 metų. Platesnei žemės ir miškų ūkio mokslų visuomenei Jubilias pažįstamas ne vien kaip aukštos kvalifikacijos miškotvarkos ir miškų ūkio politikos specialistas, jaunosios miškininkų kartos ugdytojas, bet ir kaip universiteto (anksčiau – Lietuvos žemės

ūkio akademijos) ilgametis mokslo prorektorius ir rektorius, daug nuveikęs organizuojant mokslinius tyrimus, stiprinant mokymo bazę, gerinant žemės ir miškų ūkio specialistų ruošimo sąlygas.

Gimęs 1943 m. kovo 8 d. Pabalsupiuose (Šakių r.), baigęs Kazlų Rūdos vidurinę mokyklą, studijavo Lietuvos žemės ūkio akademijos Miškų ūkio fakultete, 1965 m. įgijo miškų ūkio inžinieriaus diplomą. Dirbo Kazlų Rūdos miškų pramonės ūkyje girininko padėjėju, tarnavo kariuomenėje, vėliau studijavo aspirantūroje ir 1971 m. apgynė žemės ūkio mokslų kandidato (dabar – daktaro) disertaciją apie atrankinius miško želdinių tyrimo metodus, tęsė mokslinį darbą Žemės ūkio akademijos Miškotvarkos katedroje. Pagrindinės mokslinių tyrimų kryptys buvo miškotvarkos darbų tobulinimas, miško kirtimų apimties optimizavimas, miško masyvų technologinės struktūros gerinimas, technologinis miškų tvarkymas, tvarus daugiatakslis miško naudojimas, miškų politikos klausimai. 1976–1977 m. R. Deltuvas kėlė miškotvarkos srities kvalifikaciją ir tobulino vokiečių kalbos žinias Drezdeno techninio universiteto Taranto miškų skyriuje, anglų kalbos žinias tobulino Maskvos veterinarijos akademijoje, miškotvarkos srityje specializavosi 1980–1981 m. Helsinkio, vėliau, 1993 m., Konektikuto universitetuose. 1980 m. jam buvo suteiktas vyresniojo mokslinio bendradarbio laipsnis. 1979–1983 m. R. Deltuvas dirbo Technologinio projektavimo skyriaus viršininku Lietuvos miškotvarkos laboratorijoje, nuo 1984 m. – vėl Lietuvos žemės ūkio akademijoje vyresniuoju moksliniu bendradarbiu, Miškų monitoringo laboratorijos vedėju. 1987 m. apgynė žemės ūkio mokslų daktaro (dabar – habilituoto daktaro) disertaciją, 1989 m. jam buvo suteiktas profesoriaus vardas, tapo Miškotvarkos katedros vedėju ir iki šiol skaito studentams miškotvarkos ir ES miškų politikos

R. Deltuvai visada vadovaujasi skaidrumo, griežtumo ir taupumo principais

paskaitas. 1989 m. lapkričio mėn. prof. R. Deltuvai buvo išrinktas Lietuvos žemės ūkio akademijos mokslo prorektoriumi ir ėjo šias pareigas (su pertrauka 1992 04–1994 11) iki 2004 m. lapkri-

čio pradžios. Atsakingos administracinės pareigos pirmisiais atkurtos nepriklausomos Lietuvos metais pareikalavo daug jėgų ir energijos sprendžiant pasikeitusiomis sąlygomis mokslo organizavimo, tarptautinių mokslinių ryšių plėtimo klausimus. Prof. R. Deltuvai teko rūpintis ne vien akademijos (nuo 1996 m. – universiteto) mokslo darbų plėtra, bet ir dalyvauti svarstant įvairių institucijų mokslo klausimus. Nesiimdami išvardinti visų institucijų, kurių veikloje teko dalyvauti, paminėsime tik keletą. Prof. R. Deltuvai 1991–1992 m. buvo Lietuvos laikinosios atestacinės komisijos nariu, Lietuvos mokslo tarybos nariu (1991–1993 m. ir 1995–2001 m.), jos Biomedicininės mokslų komiteto pirmininku (1997–2001 m.), Žemės ūkio mokslų tarybos prie Lietuvos žemės ūkio ministerijos pirmininko pavaduotoju (1995–1996 m.), Baltijos ir Šiaurės šalių žemės ūkio ir veterinarijos universitetų koordinacinio komiteto (NOVABA, 1996–2001 m. NOVA – BOVA, 2002–2005 m.) nariu, Karališkosios Švedijos žemės ir miškų ūkio mokslų akademijos ekspertu Baltijos šalių rėmimo programai „Tvarus gamtos išteklių naudojimas“ (1999–2003 m.) ir kt. 1991 m. mokslo prorektorius prof. R. Deltuvai iniciatyva universiteto centrinių rūmų parke buvo pastatytas kopolytstulpių ansamblis Lietuvos gyventojų trėmimams ir Žemės ūkio akademijos dėstytojų netektims pažymėti.

Sena draugystė sieja prof. Vinfrydą Drochnerę (kairėje) ir R. Deltuvą

R. Deltuvas (dešinėje) įdėmiai klausosi prof. Stasio Karazijos

2004 m. lapkričio mėn. prof. R. Deltuvas buvo išrinktas Lietuvos žemės ūkio universiteto rektoriumi. Šalia įprastinių mokymo ir mokslo rūpesčių teko imtis ūkinių, mokymo ir mokslo bei darbo sąlygų gerinimo darbų: 2005 m. buvo iš esmės sutvarkyti remonto nematę (nuo persikėlimo į naujuosius Centrinis rūmus 1964 m. pradžioje) rektorato kabinetai, į mokymo laboratorijų korpusą pertvarkytas lankytojus prarandantis universiteto valgyklos pastatas, daugiau erdvės skirta bibliotekai. 2007 m. universiteto mokomojo ūkio laukuose vyko pasaulio arimo čempionatas. Atsiradus galimybei, buvo baigti statyti ilgai laukti IV rūmai, renovuotas europinius standartus atitinkantis bendrabutis, atnaujinti ir suremontuoti Universiteto miestelio šaligatviai ir keliai, atlikti kiti darbai. Glaudžiai ir pagarbiai bendraujant su universiteto mecenatais pavyko jų lėšomis atgavinti per gaisrą nukentėjusią universiteto iškilmių salę. Parengti projektai ir pradėti mokomųjų korpusų apšiltinimo darbai.

2008 m. buvo įkurtas universiteto arboretumas, apjungiantis arboretumo kolekciją, sveitimžemių ir vietinių medžių bandomuosius miško medynus, dendroparką, Centrinį rūmų parką, dekoratyvinių sodmenų medelyną ir pomologinį sodą (iš viso 64,42 ha), kuris tapo Lietuvos universitetų botanikos sodų asociacijos tikroju nariu. Rektorių alėjoje buvo atidengtas ketvirtojo

akademijos rektoriaus prof. Balio Vitkaus biustas, paminėtos pirmojo rektoriaus prof. Povilo Matulionio 150-osios gimimo metinės.

Daug dėmesio rektoriui prof. R. Deltuvui teko skirti racionaliam biudžetinių lėšų naudojimui, optimizuoti universiteto valdymą, jo padalinių struktūrą, etatų skaičių. Teko priimti ir nepopuliarių sprendimų, tartis su universiteto bendruomene ir sulaukti palaikymo.

Reikėjo skirti laiko studentų mokymui ir moksliniam darbui. Prof. R. Deltuvas – „Žemės ūkio enciklopedijos“, mokslų žurnalų „Vagos“, „Miškininkystė“, „Baltic Forestry“, „Aplinkos tyrimai, inžinerija ir vadyba“, „Biomedicina“, „Baltijos miškai ir mediena“ redakcinių kolegijų narys. Jis paskelbė mokslinių straipsnių užsienio šalių mokslo žurnaluose, skaitė paskaitas miškotyros krypties magistrantams ir doktorantams Austrijos, Latvijos, Suomijos, Šveicarijos, Vokietijos universitetuose, daug kartų tobulinosi trumpalaikiuose kursuose užsienio šalyse. Prof. R. Deltuvo vadovaujami keturi doktorantai apgynė daktaro disertacijas, jis buvo dviejų habilitacinių darbų vertinimo komitetų, habilitacijos procedūrų komitetų pirmininkas ir narys. Paskutiniaisiais metais prof. R. Deltuvas vykdė Aplinkos ministerijos užsakytus darbus dėl valstybinių miškų valdymo, miškų urėdijų pajamų atsiskaitymo į valstybės biudžetą, privataus miško ūkio reguliavimo

tobulinimo ir kt. Kartu su bendraautoriais parašė du vadovėlius, mokslinių tyrimų rezultatus išdėstė keliuose atskiruose leidiniuose.

Sveikindami gerbiamą prof. habil. dr. Romualdą Deltuvą septyniasdešimtmečio proga, linkime

stiprios sveikatos, daug ilgų, kūrybingų metų sėkmingai tęsiant pradėtus darbus.

Doc. Romualdas Mankus
Doc. Edmundas Petrauskas